

Latweefchu Awises.

Nr. 40.

Zettortdeenâ 3. Oktober

1857.

Awifchu-sinnas.

Wiffas Awises nu stahsta, ka muhsu augstais Kungs un Keisers un Keisers Napoleons Stuttgartê pee Wirtenbergeru Kehnina bijuschi. 17. Septemberi 4trôs pehz pufsdeenâs muhsu Keisers ar Keisereeni pa dselses-zettu atskrehjuschi no Kehnina gohdam sagaiditi. Keisers mahjojis pee sawas mahses Dlgas, Wirtenbergeru krohna-mantineezes. Arri Greekeru Kehnineene un Dantes Kehnineene un Leelwirsteene Elena, nelaika Leelwirsta Mikaila atraitne, tur bijuschas. Dhtrâ deenâ 4trôs pehz pufsdeenâs Keisers Napoleons atskrehjis pa dselses-zettu un no Kehnina gohdam usaments tappis. Muhsu Keisers tuhdaal pee wiannu nobrauzis wiannu sweizinaht. Napoleons tahdu gohdu ne bij zerreis redseht un kâ aplaunohs par to bijis, bet muhsu Keisers itt laipnigi teizis: Es tē esmu sawas mahjâs (pee sawas mahsas) tadeht mannim preeks Tuhs papreeksch apmekleht. Nu abbi Keisere weeni paschi isrunnajuschees, tad muhsu Keisers Napoleonom parahdijis sawus augstus teizamus Generalus, ir Todlebeni, ir Murawjowu, kas Karses pilsatu irr uswarreis un zittus. Pehz tam Napoleons nobrauzis pee muhsu Keiseru wiannu pagohdinaht. Pee Wirtenbergeru Kehnina wiffi schee waldineekt bijuschi gohda maltite, arri wiffi kohpa 2 reises bijuschi kummedinôs, kur tahds kauschu pulks bijis, ka dasch maksajis 80 dahlderus, kad tiklai warreis dabubht kummedinu nammâ labbu weetu. Keiseri braukuschi un jahjuschi pa pilshehtu un ne-isskraitams kauschu pulks wiffur speedees tohs redseht. Swehtdeen bijis Wirtenbergera dsimtsdeena un tad

bijuschi basnizâ pee Deewakalposchanas, un pehz tam wiffadas gohda parahdijanas bijuschas. Sakka, ka tee augstee Keiseri wiffuwairak par to farunnajuschees, kâ paleekamu meeru warroht pasargabt, lai wehl wairak saldatu warretu atlaist mahjâs; jo tahds leels saldatu pulks, kâ lihds schim semmu semmês turrehts tappis, maksajohht tahm semmehm par dauds naudas. Keiseri un augstee Kungi arri gahjuschi skattitees, kur semmês un dahrsu kohpeji bij sawedduschi rahdiht sawus auglus un sanahluschi papreezatees. Rahdi 70 tuhkt zilw. tur effohht bijuschi. — Napoleons nobrauzis atkal us mahjahm, bet muhsu Keisers dewees us Sakschu-semmi, pee Weimares leellungu sawu raddneeku, kur arri Eistreikeru Keisers nofkrehjis ar Winneem isrunnatees. Muhsu Keisers arri nobrauzis us Wartburgas pilli, — tur kur muhsu mihlais Mahrtinsch Lutters no saweem eenaidneekem isglabhts, swehtu bihbeli pahrtulkojis, — un tē gohda maltite baudijis. No Weimares muhsu Keisers eet pee Sakschu Kehniku Dresdenê, un no Berlines us Warschawu, un us Kiëwas pilsatu ees ar Keisereeni Kreewu wezzâ basnizâ Deewam kalpoht. — Wehl dsird par wiffadu nelaimi kas ar to breefmigu wehtru 11. 12. Septemberi notizzis. No Lepajas fuggis ar ohsolu kohkeem un 25 reisneekem bij isgahjis us Pehterburgu, bet ne zil tahtu no ohstas wakkara salausts! Kapteine un wianna dehts, 1 wihrs un 1 seerwischtis kas pee mastakohla bij peekhruschees un wiffu nakti nahwes breefmâs zihnijuschees, pufs mirruschi ohtrâ rihtâ tikke isglabhti, bet 21 zilw. noslihtuschi. Tapat arri pee Kolla ragga 3 wihri kas pee nogrimmuscha

fugga masta peefehruschees wissu nakti bij turrejuschees, isglahbti — tee zitti noslibkufchi. **Wolkowas** uppè (skattees Ciropas lant-fahrtè Kreewusemmè pee Vadogas = esera) leels pulks prezzu laiwu bijis, kas pa scho uhdens zellu us Pehsterburgu eet. 5tâ Septembara nakti leela wehtra bijuse un ugguns kahdâ lai-wâ iszehlees. Ar to wehtru zittas laiwas newarrejuschas isbehtg un tà tad 2 fimts laiwas ar wissadu prezzi gan sadegguschas, gan nogrimmuschas. — 3 leeli liniasfuggi no **Mehwales** ohstas us **Kronstatti** bij isgahjuschi. Ta leela wehtra teem usgahjusi juhâ un redsi ohtrâ rihtâ peeçds, sehgeles sawelkoht wehtra til breefmigi us reisi uspuhtuse, ka weens no teem fuggem tuhdat gahsees fahnds un tai paschâ brihdi nogrimmis. Weenu reisi drufzin wehl iszehlees, tad paschâ juhâs dibbeni 30 affis dsilki noslibzis. Tai fuggi bijuschi 84 leeligabbali ar wissahm karra leetahm, 12 wirsneeki, 743 saldati, 53 seewas un 17 behrni, pawissam 8 fimts diwidesmit peezi zilweki, un itt neweens naw isglahbis!! Tai Deews irr schelligs winnu dwehfelehm! Tee zitti fuggi tuhdat enkurus ismettuschi 53 stundas ar bailehm zihnijuschees un tad labbi pahnahkufchi. **Winnpuss** **Kaukasus** kalneem 28tâ **Augustâ** **Siwli**s pilfata wakkarâ tahds warrens leetus bijis, ka par pussstundu pulks nammu nopohstiti un ar pluddeem aisnesti, ir 15 zilweki noslibkufchi. 3 fimts tuhlt. rubt. skahdes! — Nu pats ar sawahm azzim **Selgawâ** esmu redsejis to telegrawes maschini un redsejis, ka pee mums schi leeta zittadi eetaisita, ne kâ jums esmu stahstijis Nr. 27. Tadeht zittâ lappâ, kad buhs ruhmes jums israhdischu, kâ taggad nu pee mums schi leeta irraid. Til to gribbu teikt, ka us **Seepaju** — tas irr (zaur **Uisputti**) 26 juhdses — ta siina til ahtri pa to drahti noskreen, ka tai paschâ brihdi kad beidsama is wahrds turpu laists — jau atskreen atpakkat pirmâ is wahrds kas to antworti (atbildi) no **Seepajas** **Selgawâ** isdohd! Tè irr kô isbrihnotees par tahdu **Deewa** spehku

un zilweku gudribu. — No **Indijas** ne nahk ne kahdas labbas sinnas, jo raksta, ka ir **Bombajas** un **Madrases** waldischanas dallâs dumpis fahkotees un **Indijeru** saldateem ir tur wairs newarroht ustizzeht — jo ir schee gat-tawi us dumpi. Pee **Dehlijas** **Calendereem** gan jau kahds palihgs nahzis, bet naw deefgan un pilfahts wehl stipri turrahs prettim. **Mallu** mallâs breefmas un pohsta darbi. **Calenderi** un **Indijeri** weens ohtru kauj bes schehlastibas, kâ plehfi swehri reedamees. **Affinis** tekt straumahm. Zik nu sinn, tad **Julia** mehnesi jaw bij nokauti 5 augsti **Calenderu** **Generati**, 22 **Palkawneeki**, 12 **Majori**, 42 **Kapteini**, 79 **Parutschiki** un wehl dauds zittu femmaku wirsneeku. Tai **Deews** palihds **Calendereem** to pohstitu leelu, baggatu semmi atkal pee meera west un pasfargah! —

— 3 —

Saunas sinnas.

No **Berlihnes**, **Pruhshds**. — Tai zeemâ **Lauternè**, **Ermlantes** semmes gabbalâ — **Rihta** - **Pruhshds** — effoht ne fenn sibbens kahdâ nammâ eespehris, — bet bijis auksts spehrens. Bet brihnums, — turpklah irr schis — ka wiss dselstis, kas pee durwim, feenahm, lohgeem, bijis — us reis, atraddees atplehsts un — us plahnu ismehtahs, un feewinai kahdai, kas istabâ atraddusees, tehrauda rinkites, kas mizziti mattds peespraude — arri us reis no galwas israuts — bes ka kahda eewainoschana feewinai pee meefas buhtu tappusi atrasta. **Seewina** tikfai apsturbusi kahdu pussstundi bes samannas pee semmes pagullejusi — atkal atzehlahs, un — tohs brihnumus istabâ atradduse, zitteem stahstija.

No **Rohmas** pilfata stahsta, ka tur wehl arween neganti laupitaju darbi no-teekoht. — **Celsh** ihfa laika effoht **Albas** gubernementè 15 basnizas un dauds muischas aplaupitas, kâ bail effoht. **Prezajees** un

pateiz, lassitajs mihlais, Deewam, ka tu tur nedsihwo, bet ka effi tahdà semmè, kur drohschums walda un stipra waldiba farga tewi un tawu mantu! —

No Belgias semmes. Landsutà dsihwojohjt sweijneeks kahds, Sahseps Lintenwallners wahrda, kas preeksch kahdahm neddetahm wihru kahdu no flihschanas breefmahm isglahbis — un schis — tà no tur raksta — effoht jaw tas 48tais zilweks, to tas pahris gadda laikà no flihschanas isglahbis. — Laimigs un gohdam peeminnams wihrs!! —

Calenderu Kehninenes mattu greesejs, kam diwi reis par deenu Galantes Kehninenei matti ja-apzerpj — dabbohn par gaddu 14 tuhstoschu dahldeu lohnes. — Mass darbs un leela lohne. —

No Londones. — Ne tahtu no Schkottu jubrmallas irr ne fenn zeeti aissehgeleta puddele jubrà atrasta, kur eekschà grahamata ar scho rakstu atrasta: „Ellenes kuggi, 7tà Rowemberi 1749. gaddà rakstihst. Wehtra pubsch negantigi, kuggis stahw meerà, sehgeles fafetas. — Uhdens nahf jaw kuggi. Mehsh malku us Kwebeki weddam. — Taggad mehsh effam jaw bes dserrama uhdena, un mittekliis pagallam; wakkar beidsamo funni apehdam; un effam tik 3 zilweki wehl dsihwi. Tas Kungs lai apschelohjohs pahr muhsu dwehfelehm. Amen. Tohms Saksohn, kuggaweddejs!“ — Par tahm kuggineeka breefmahm, kas daschdeen, kuggineekeem us juhru gaddahs gan nu ne weens ne brihnahs; bet — tiklai par to Awischneeki brihnahs, kà ta puddele wairak ka simts gaddus par juhru wisinajufees, un naw ahtrak tiklusi atrasta.

No Konstantinopelas, Turkos, raksta, ka tur Juhnija weena karawahne ar 500 zilwekeem un 1300 kameekeem no Damaskas pilfata us Bagdades pilfatu ar daschadahm prezehm un zekka - laudim zaur leeleeem tuknscheem eijohjt — leelu uhdens truhkumu zee-

tuse, ka no wisseem 500 zilwekeem tiklai 15 wehl dsihwi atlikkuschi, pehdigi ne tahlu no Jerusalemes no Araberu laupitajeem wehl tapuschis isplindereti. C. F. S.

Klota mahzitajs, Widsemmes skohlhupreekschneeks, Widsemmes skohlmeistereem darra finnamu, ka teem, kas nahkoschà gadda pee tahs lassischanas beedribas atkal grihb peedereht, samus wahrduhs buhs usdoht un 3 rubl. f. eemakfahjt pee Deubnera Rihgà woi arti pee Zimfa Walkas ritterschaptes skohlà.

C-3.

Ruddens - dseesma.

1. Nufzi wehji fahf jaw swilpt, Lappas kohkeem laifa, Dihkos uhdens ne warr tilpt, Pukkeh m seedus raifa.
2. Tufchi — bahli lauki jaw Wiffur, kur mett azzis, Ne kur falluminsch wairs naw Ruddens to aprazzis.
3. Leelos barròs putnini No mums prohjam steidsahs, Wiffi jauki meldini — Nu us weenreis beidsahs.
4. Sals un fueegs jaw peebildahs, Tumschas deenas taifahs, Rejauks laiks nu atsteidsahs — Sneegs un leetus maifahs,
5. Kamdeht preeki — jaukumi Abtri prohjam dohdahs? — Slattoht bahlu ruddeni Schehlums firdi rohahs. —
6. Ruddens laiks tew' muddina Zilweks — taifni strahdajt, Un eeksch seedu laizina Ir par seemu gahdajt.
7. Jo kà lappas kohkeem birst, Jaukums prohjam steidsahs, Èà arr' tawas deenas irst, Un pee kappeem beidsahs!

C. F. S.

No Kursemmes Kredita-beedribas waldifchanas.

Sluddinaschana.

Pehz § 10 to Wisfaugstati apstiprinatu liffumu tahs pee Kursemmes Kredita-beedribas peederrigas krahfchanas-lahdes, jeb Spahrkaffes, tohy tee, kurreu rohläs buhtu tahs no schihs Kredita-beedribas waldifchanas isdohtas krahfchanas-lahdes sähmes, jeb Spahrkaffes-Scheines, kas peemeldetas, ka effeht nosudduschas teem, kurreem schihs Spahrkaffes-Scheines peederr, prohti:

Nr. 13859 — tai 4ta Oktoberi 1856 eedohta tam pee Wilzes-muischas peederrigam Jannim Uhdamaam, — kas wehl naw pilnigs gaddös, — par 3 rubukeem 43 kapeikam fudr. naudas.

Nr. 13860 — tai 4ta Oktoberi 1856 eedohta tam pee Wilzes-muischas peederrigam Pritscham Weidemannam, — kas wehl naw pilnigs gaddös, — par 15 fudr. rubukeem.

Nr. 8062 — tai 17ta Septemberi 1853 eedohta nelaika Jahna meitai Dahrtei Sallihetei, — kas wehl naw pilniga gaddös, — par 2. fudr. rubukeem.

Nr. 11157 — tai 1ma Merzi 1855 eedohta tam Johann von Düsterloh par 100 fudr. rubl.

Nr. 11158 — tai 1ma Merzi 1155 eedohta tam Johann von Düsterloh par 100 fudr. rubl.

Nr. 3615 — tai 16ta Augustä 1850 eedohta tai Gewaldinei Perneaul par 20 fudraba rubukeem,

zaur scho usajimati, schahs nosudduschas Spahrkaffes-Scheines wißwehlaki no schihs deenas rehlinabts par gadda laiku atnest un parabdibt pee Kursemmes Kredita-beedribas waldifchanas un peerabdibt, ka teem tahs pa-teesi peederr; — ja ne, tad schahs isfluddinaschanas deht un ka tahs schinni weenä gadda laika naw peemeldetas tappuschas, teem augfcham peeminueteem zilwekem (kur-reem tahs Spahrkaffes-Scheines ihsti peederr) to nosudduschu un pehz liffumeem wairs nederrigu Scheinu weeta, faraknihs un cedohs jaun as Spahrkaffes-Scheines, kas tad ween weenigi buhs derrigas.

Jelgawä 12ta Septemberi 1857. 3

Wisseem pee Kabilles- un Wischtu-pagasta peederrigeem draudses lohjekkeem kas schi nowadda ne us-turrah, tohy no Kabilles pagasta-teefas usdohts, tai winni peerakfischchanahs deht pee taggadejas X rewisiones eefsch ta laika starpa no 10ta Nowembera f. g. wißwehlaki lihds 1mo Janwari 1858, — ar farwahn panilshas-sihwehm schè meldejahs; turpretti tee kas eefsch schi laika nepeeteilsees taps ka pasudduschi no ruskeem isdsehsti un wehlaki paschi tad to pehz liffumeem usliktu strahpi neffih. —

Tadeht tohy arri wisseem schè peederrigeem kas schinni nowadda ne us-turrah, usfajihits, tai tee zittur peerafistahs un no 10ta Nowember f. g. schè usfalkamas sähmes isnem; zittadi winneem aikal pa Jurgeem 1858 us pagastu janahl atpalkat.

Kabille tanni 18. September 1857.

(Nr. 287.)

Friß Bahwer pagasta wezzafajs.
E. Jungbahn teef. ffr.

Rabbibas un prezzu tirgus Rihgä tai 30. September un Leepajä tai 28. September 1857 gadda.

M a f f a j a p a r :	Rihgä.		Leepajä.		M a f f a j a p a r :	Rihgä.		Leepajä.	
	R.	S.	R.	S.		R.	S.	R.	S.
1/3 Tschetw. (1 puhru) rudsu . . .	2	10	2	—	1/2 puddu (20 mahrz.) dselses . . .	—	80	—	90
1/3 " (1 ") kweeschu 225 —	2	75	3	30	1/2 " (20 ") tabala . . .	1	75	—	—
1/3 " (1 ") meeschu 180 —	1	90	1	80	1/2 " (20 ") schlihtu appinu . . .	—	—	1	80
1/3 " (1 ") ausu . . . 105 —	1	10	1	5	1/2 " (20 ") schah. zuhlku gatt. . .	2	80	—	—
1/3 " (1 ") sirau . . . 250 —	2	75	2	—	1/2 " (20 ") trechna linnu . . .	1	75	1	80
1/3 " (1 ") rupju rudsu milt. . .	2	—	2	—	1/2 " (20 ") bracka linnu . . .	1	30	1	—
1/3 " (1 ") bihdeletu 290 —	3	—	2	75	1 muzzu linnu fehflu . . . 6 lihds	10	—	7	50
1/3 " (1 ") " kweeschu mil. . .	3	75	3	75	1 " filku . . . 14,25 —	14	50	14	—
1/3 " (1 ") meeschu putrain. . .	2	90	—	—	10 puddu farlanas fahls . . .	5	—	5	—
10 puddu (1 birkawu) feena . . .	4	50	3	—	10 " baltas rupjas fahls . . .	5	—	4	60
1/2 " (20 mahrz.) sweesta . . .	3	60	4	—	10 " " fmaltas . . .	4	80	4	—

Leepajä lihds 28. Sept. d. atnahf. : 122 fuggi un isgabj. 118. Rihgä lihds 30. Sept. atnahf. : 1663 fuggi un isgabj. 1379. Atnahfuschji : 600 struhgas un 3189 plohti.

B r i h w d r i e e c h t.

No juhrmassas-gubernements augstas waldifchanas puffed: Oberlehrer G. Blaesfe, Censor. Jelgawä, tai 30. September 1857.
No. 182.